

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.I.10.158/2019/7.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Gál Attila bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

A felperesek képviselője:
. Hajdú Sándor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Dr. Kökény Zoltán ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.399/2018/10.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
7.M.163/2016/46.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.399/2018/10. számú ítéletét felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek fejenként 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az I. rendű felperest 580.800 (ötszáznyolcvanezer-nyolcszáz) a II. rendű felperest 533.200 (ötszázharmincháromezer-kétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes az **E... P...** finanszírozásában **B.....**en és vidéken tíz művese állomást üzemeltet. A jogszabályok változása folytán a jogelődjeként működő **G... Kft.** 2002-ben két cégre vált szét. Az egyik az anyacég által gyártott eszközöknek és készülékeknek az anyacégtől történő importjával foglalkozó **D... Kereskedelmi Kft.** lett, a másik pedig a műveseállomásokat közvetlenül ellátó és működtető alperes.
- [2] Az I. rendű felperes 1997. február 1-től, a II. rendű felperes 1997. augusztus 4-től állt határozatlan idejű jogviszonyban, munkaidejüket szerződésük havi 176 órában határozta meg.
- [3] Az I. rendű felperes tevékenységei közé tartott a tenderezés, a ... és az ... rendelések összeállítása, az anyagfelhasználás, a klinikák leltárának ellenőrzése, továbbá részt vett a főnővérnek átadott készlet-definiálási tevékenységben. Fuvarozással kapcsolatos szerződések megkötése nem tartozott feladatai közé, illetve nem volt döntési jogköre arra, hogy a klinikák kitől rendeljenek. A mindenkori aktuális szállítással kapcsolatban koordinációs feladatokat látott el. Beszámolási kötelezettsége az ügyvezetőnek, az operatív igazgatónak és a pénzügyi osztály felé volt. Az alperes részére végzett munkájával párhuzamosan, 2009. január 5-től ellátta a **D... Kereskedelmi Kft.** részére a kereskedelmi ügyintézői feladatokat is, amely részére heti néhány óra plusz tevékenységet jelentett.
- [4] A II. rendű felperes munkakörében eljárva jelentéseket, beszámolókat készített, részt vett a klinikáktól érkező adatok feldolgozásában, rögzítésében, illetve gondoskodott azon ...

részére szükséges havi nyilvántartás összeállításáról és továbbításáról, amely alapján az alperes az állami finanszírozást kapta. Ellátta a logisztikai tevékenység egy részét, továbbá az ügyvezető igazgató asszisztensének feladatait, valamint összefogta az alperes vagyonbiztosítási szerződéseit, telefon-flotta kezelésével kapcsolatban felmerülő tevékenységet.

- [5] A felperesek munkájukat kizárólag munkahelyükön látták el, a számítógép távoli elérésére nem volt lehetőségük, otthonukban munkát nem végeztek. Munkavégzésük során a ... vállalati ügyviteli rendszert használták.
- [6] Az alperes 2010. júliusában felmondta a **S...** Kft-vel kötött raktározási szerződést, és szükségleteihez igazodva 2010. nyarán Sz.....én új raktárt bérelt. Itt ezt követően az egészségügyi alapellátáshoz szükséges előírt minimális életmentő alapkészletet tartotta. A raktár külön kezelte az alperes, valamint a **D...** Kereskedelmi Kft. eszközeit.
- [7] 2007. június 6-án **Z... F...** ügyvezető igazgató még az alperes jogelődjének, a **G...** Kft-nek a nevében ígéretet tett II. rendű felperesnek, hogy részére 532.000 forint összegű vissza nem térítendő, munkaadói lakáscélú támogatást nyújt, a munkavállaló pedig a szükséges bizonylatok bemutatását vállalta. A jogerős építési engedély 2012. április 3-án született meg.
- [8] Az alperes 2010. november 5-én rendes felmondással mindkét felperes munkaviszonyát megszüntette azonos indokkal. Eszerint a munkáltató létszámcsökkentéssel járó átszervezést hajt végre, melynek során a logisztikai feladatokat ellátó részleg tevékenységét gazdasági megfontolásokból a továbbiakban külső vállalkozás látja el, így a felperesek munkaköre megszűnik. A felmondás közlésével egyidejűleg az alperes felajánlotta, hogy a felperesek a korábbi munkájukat vállalkozás formájában, esetlegesen az alperes részére szükséges raktározási tevékenységet is átvéve folytathatják. A felek között tárgyalások folytak, amelyek végül nem vezettek eredményre.
- [9] Az alperes ezt követően - miután a **H...-L...** Kft-vel kötendő, e tevékenységre szóló szerződés meghíúsult -, a feladatot 2010. december elején a **N... O...** Kft. közbejöttével látja el. A felperesek más természetű, nem közvetlenül a művese állomásoktól beérkező igények ellátásához kapcsolódó feladatait más munkavállalók vették át.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [10] A megismételt eljárásban a felperesek keresetükben a rendes felmondások jogellenességének megállapítását és 9-9 havi bruttó átlagkeresetüknek megfelelő átalány-kártérítés megfizetését kérték, valamint az ítélet jogerőre emelkedéséig terjedő időre elmaradt munkabért igényeltek. Ezen túlmenően túlmunkadíjat kértek. II. rendű felperes 532.000 forint megfizetését is kérte elsődlegesen kártérítés, másodlagosan az eredeti, vissza nem térítendő

lakásépítési támogatás jogcímén.

[11] Az alperes a keresetek elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélet

- [12] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.163/2016/46. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen az I. rendű felperesnek 299.620 forint elmaradt munkabért és annak kamatát, a II. rendű felperesnek 55.547 forint elmaradt munkabért és kamatát, továbbá részére lakásépítési támogatás jogcímén 532.000 forintot és ennek kamatát. A bíróság ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte a feleket - pernyertességük/pervesztességük arányában - perköltség és illeték viselésére.
- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a perbeli időszakban hatályos, a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég. Mt.) 89. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra.
- [14] Kifejtette, hogy a világos indokolás követelményének megfelel az az indoklás, amelyből megállapítható, hogy miért nincs szükség a továbbiakban a munkavállalók munkájára. A bíróság ezért nem találta jogellenesnek a logisztikai részleg kiszervezésével indokolt, a felperesek munkakörének megszűnését állító rendes felmondást.
- [15] A bíróság álláspontja szerint változatlanul irányadó az ügy elbírálása szempontjából a BH2002.113. eseti döntésben megfogalmazott elv, amely szerint a megvalósult kiszervezés a munkaszerződés megszüntetésének jogszerű indokául szolgál. Ezt nem érinti és nem minősül rendeltetésellenes joggyakorlásnak, ha a munkáltató a feladatot költségtakarékosságból nem munkaviszony, hanem más jogviszony keretében kívánja ellátni.
- [16] A felperesek helyesen hivatkoztak arra, hogy a rendes felmondás való és okszerű indokának a felmondás közlésekor kell fennállnia, abban az esetben azonban, ha a munkáltató a felmondás indokát egy folyamat részeként jelöli meg, nem szükséges annak befejezése a felmondás jogszerűségének megállapításához (BH2000.225.).
- [17] A kiszervezés megtörténte nézve nem a szerződés aláírásának dátuma, hanem annak tényleges megtörténte a döntő tényező. A megelőző eljárásban meghallgatott N... I... N... tanú megerősítette a kiszervezés megvalósulását, amelynek megtörténtét a felperesek nem vitatták, éppen erre a tényre vezették vissza a jogellenességet állító jogi érvelésüket.
- [18] A felmondás idején hatályos régi Mt. 85/A. § (2) bekezdése értelmében a munkáltatói jogutódlás esetén az annak időpontjában fennálló munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek a jogutódlás időpontjában a jogelődről a jogutód munkáltatóra szállnak át.
- [19] A Kúria korábbi, hatályon kívül helyező végzése alapján a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperesek által végzett feladat alapvetően eszközigenyes avagy

emberi erőforrás igényes volt-e.

- [20] A felperesek sem vitatták, hogy a feladat más eszközzel, más szoftverrel vagy akár papír alapon is végrehajtható volt. A bíróság ennek ellenére nem fogadta el az alperes érvelését, miszerint a ... szoftver a felperesek munkájának tárgya és nem eszköze. A műveseállomásoktól beérkező adatok áttekintése, értelmezése után a felperesek végezték az adatok csoportosítását, rendezését, az adatok továbbítását. Ezen műveletek ellátása egyértelműen pontosságot, áttekintő készséget, értelmező szintetizáló képességet, hozzáértést, aktív gondolkodást igénylő tevékenység.
- [21] A felperesek munkaköre nem kizárólag logisztikai feladatokat tartalmazott, bár feladataik döntő részét ez tette ki. Az ezen túlmutató egyéb feladataikat az alperesnél maradó munkavállalók vették át. Az átvevő szempontjából az azonosság csak túlnyomó részt állapítható meg, teljességében nem. Az Európai Unió Bíróságának C.../09. C... S.A. ügyben hozott ítélete indokolása szerint azonban a gyakorolt tevékenység hasonlósága vagy azonossága sem vezet önmagában a gazdasági egység indentitása megőrzésének megállapítására. Nem őrizhető meg egy alapvetően munkaerőn alapuló gazdasági egység indentitása, ha a személyzet lényeges részét nem veszi át az átvevő. A feladat átadása a jelen perben éppen hogy nem járt a munkavállalók átvételével, a felperesek keresete többek között ezt sérelmezte.
- [22] A perben nem volt vitás, hogy a kérdéses tevékenységet nem értékesítették, hanem kiszervezték. Az önálló identitás megőrzésének szempontjából a viszonyítási alap az átadó gazdasági szervezet egésze. Az alperes gazdasági, üzleti tevékenysége a művese állomások folyamatos működtetése. Erre figyelemmel a felperesek által ellátott feladat az alperes szervezetén belül nem volt önálló gazdasági tevékenység, hanem annak elősegítését, gördülékenységet biztosító adminisztratív szolgáltatás, melynek ellátásához kívülről folyamatosan érkező adatokra volt szükség, illetve melyek feldolgozására a szervezet más egységei vagy az állam megfelelő szerve (...) tartottak igényt.
- [23] A felperesek által ellátott feladatnak a vállalat szervezetén belül önálló identitása nem volt, ezért a jogutódlás két konjunktív feltétele közül csak az egyik, az eszközátadás valósult meg. Ezért annak ellenére, hogy alperes nemcsak engedélyt adott a nem vitásan jelentős vagyoni értéket képviselő ... szoftver alkalmazására, hanem annak használatát - a globális vállalatirányítás eszközeként - egyenesen előírta, az alperes működésének egészéhez képest a felperesek által ellátott feladat kiszervezése során történő eszközátadás mégsem eredményezett jogutódlást. A feladatok kiszervezése nem azonos a régi Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakkal, ezért az alperes felmondása a régi Mt. 89. §-ának (1) bekezdése alapján jogszerű indokát képezhette a munkáltató intézkedésének.
- [24] A rendes felmondás esetén nem vizsgálható, hogy a munkáltatót milyen gazdasági természetű körülmények indították a döntése

meghozatalára. A jogszerű felmondást ugyanis sem méltányosságból, sem olyan körülményekre tekintettel nem lehet hatálytalanítani, amelyek a munkaügyi jogvita keretein kívül esnek.

- [25] A régi Mt. 75/A. § (1) bekezdése szerint a munkavégzés alapjául szolgáló szerződés típusának megválasztása nem irányulhat a munkavállaló jogos érdekeinek védelmét biztosító rendelkezések érvényesülésének korlátozására vagy csorbitására. A perben nem volt vitás, hogy a felek között tárgyalások folytak a tevékenység vállalkozásként történő ellátásának lehetőségére nézve, illetve hogy erre az alperes a felpereseknek ajánlatot tett. Színlelt és a leplezett szerződésre történő sikeres hivatkozásnak elengedhetetlen része, hogy a színleltnek nevezett szerződést az érintett felek aláírják, az létrejöjjön. Ennek előfeltétele, hogy a felek az erről szóló tárgyalásokat követően egymással megállapodjanak, szerződést kössenek és/vagy a feladat ellátására a valóságban is sor kerüljön. A felpereseknek az alperes szerződéses ajánlatára alapított érvelése nem helyes, létrejött szerződés hiányában annak nincs jelentősége, hogy a felek a tárgyalás során milyen nyilatkozatot tettek, vagy hogy a megállapodás mely okból hiúsult meg.
- [26] A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi XCVII. törvény (Szja tv.) 1. számú mellékletének 2.1. pontjára, valamint 2.7. és 9.3. pontjára utalással az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta a II. rendű felperes lakáscélú támogatás iránt előterjesztett igényét. A munkavállaló okirattal igazolta, hogy 2007. június 6-án kelt megállapodásban a felek pontosan megjelölték a kifizetés feltételeit, annak jogcímét és összegét. Az idézett jogszabályi rendelkezések ugyan munkáltatóról és munkavállalóról szólnak, de a szöveg nem zárja ki egyértelműen azt, hogy a juttatás a munkaviszony megszűnését követően ne volna kifizethető, hiszen nem biztos, hogy az építési engedély megszerzésének tervezett ideje minden tekintetben a felek elképzelése szerint alakul. A II. rendű felperes a perben igazolta, hogy a jogerős építési engedélyt hosszas jogi vitát követően már a munkaviszony megszűnése után szerezte meg, amellyel beálltak a kifizetés feltételei.
- [27] A régi Mt. 144/A. § (1) bekezdés a) pontjára utalással, figyelemmel a régi Mt. 141. §-ban és 147. § (2) bekezdésében foglaltakra a bíróság a felperesek részére túlóra díjat is megállapított azon időszak tekintetében, amely álláspontja szerint egyértelműen igazolt volt.
- [28] A felek fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.399/2018/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a II. rendű felperes vissza nem térítendő lakásépítési támogatás jogcímén előterjesztett 532.000 forint és járuléka iránti keresetét elutasította. Egyebekben a per főtárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta a perköltségre vonatkozó megállapítások megváltoztatásával. Ezen túlmenően rendelkezett a feleket terhelő perköltségről, illetve illetékviselési kötelezettségről.
- [29] A másodfokú bíróság ítélete szerint az átszervezésre alapított

jogviszony megszüntetés esetén a munkakör tényleges tartalmát és nem a munkakör elnevezését kell vizsgálni. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesek valós és tényleges munkaköri feladata mi volt. Helytállóan jutott arra a döntésre, hogy a munkáltatói rendes felmondás a régi Mt. 89. § (2) (3) bekezdéseiben foglalt követelményeknek megfelel, tartalmilag megalapozott. A jogvitában bizonyítást nyert a létszámcsökkentés ténye, ugyanis nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a munkaviszonyuk megszüntetését követően a felperesek által ellátott feladatokra az alperes új munkavállalót alkalmazott volna. A felperesek által betöltött munkakör megszűnését és az általuk ellátott feladatok egy részének külső vállalkozás útján történő ellátását **N... I... N... és K... G... A...** tanúk vallomásai alátámasztották.

- [30] A felperesek alaptalanul állították fellebbezésükben, hogy miután az általuk betöltött munkakör feladatainak csupán egy részét szervezték ki, ezért a felmondás indoka valótlan. Az alperes bizonyította, hogy a felperesek által ellátott feladatok egy részét a továbbiakban más jogviszony keretében, egy külső vállalkozás útján láttatja el, egyéb fennmaradó feladatokat pedig az alperes munkavállalói között szétosztott.
- [31] Az átszervezés fogalmán nem kizárólag a szervezeti felépítést érintő módosítást, hanem a korábbi munkaköri feladatelosztás megváltoztatását is érteni kell. A felmondás valósága nem vitatható, ha az abban hivatkozott munkakör-megszűnés egy folyamat része. Az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy a munkáltatói jognyilatkozatokban a „jövőben” kifejezés szerepel, illetőleg ugyanis a felmondás nem tartalmaz. Az átszervezés folyamatnak volt tekinthető, és a felmondás jogszerűsége nem kívánja meg, hogy annak közlésekor az átszervezési folyamat már befejezett legyen (MD.I.114.).
- [32] Alaptalanul hivatkoztak a felperesek arra, hogy az átszervezés időben jelentősen elhúzódott, ezért az indok nem lehet valós. Ezen hivatkozásukat **K... G... A... és N... I...** tanúk vallomásai cáfolták.
- [33] Az I. rendű felperes alaptalanul állította az elsőfokú bíróság ítélete alapján, hogy az alperes azért kényszerült a munkakör kiszervezésére, mert az ajánlatát a felperesek nem fogadták el. A bíróság ítéletének indokolása ilyen megállapítást nem tartalmazott. Csupán azt állapította meg, hogy miután az alperes ajánlatát a felperesek nem fogadták el, ez a kiszervezés végrehajtására halasztó hatállyal volt.
- [34] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperesek rendeltetésellenes joggyakorlására hivatkozását nem fogadta el. Önmagában nem alapoz meg rendeltetésellenességet az a körülmény, hogy a munkáltató adott feladatot a továbbiakban nem munkaviszony keretében kívánja elláttatni, hanem vállalkozási szerződést köt (MD.II.113.). A munkáltató diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy bizonyos feladatokat munkaviszony, vagy egyéb

polgári jogviszony keretében kíván elláttatni. Ezért az I. rendű felperesnek a jóhiszeműség és tisztesség alapelvi követelményeinek megsértésére hivatkozása nem helytálló.

- [35] Helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperesek által ellátott feladat döntően emberi erőforrás igényes tevékenységnek minősül, az elsőfokú ítélet e körben kifejtett indokait a törvényszék osztotta.
- [36] A perbeli esetben gazdasági egység átruházása nem történt, márpedig ennek hiányában munkáltatói jogutódlás megállapítására nem kerülhetett sor. Az „egység” kifejezés személyek és erőforrások olyan szervezett csoportjára utal, amely lehetővé teszi elkülönült célú gazdasági tevékenység kifejtését (C.../09. számú ügy). Az önálló gazdasági egység fennállása szempontjából figyelembe kell venni olyan szempontokat, mint az alkalmazottak, a vezetők, a munkaszervezet és az üzleti módszerek azonossága, amely tényezők egy üzlet vagy üzletrész gazdasági egység jellegét meghatározzák. Perbeli esetben semmi sem utalt arra, hogy a két főből álló „személyzet”, amelyhez a felperesek tartoztak, vezetőkkel rendelkezett volna, nemhogy bizonyos szervezeti felépítéssel. Az Európai Bíróság megköveteli egy vállalkozás belső szervezetének bizonyos minimális szintjét úgy, hogy az egyes termelési tényezők közötti függőségi és kiegészítő kapcsolatnak kell fennállnia. Ezek együttesen vesznek részt egy meghatározott gazdasági tevékenység gyakorlásában (K...-ügy). A rendelkezésre álló adatok alapján a felperesek által ellátott munkaköri feladatok gazdasági egységként való felépítettsége és önállósága nem volt megállapítható. A felperesek által ellátott feladatok és a N... O... Kft. által nyújtott szolgáltatások hasonlósága önmagában nem enged arra következtetni, hogy a gazdasági egység átruházása megvalósult.
- [37] A rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapításokkal a másodfokú bíróság egyetértett.
- [38] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes nem bizonyította az eljárás során, miszerint a felperesek kötetlen munkaidőben dolgoztak volna. K... G... A... és N... I... N... tanúk vallomásából arra lehet következtetni, hogy a felperesek esetében az ellátandó munkaköri feladatok volumene egyenlőtlenül jelentkezett, ebből azonban legfeljebb egyenlőtlen munkaidő beosztásra lehet következtetni, de kötetlen munkarendre nem.
- [39] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság ítéleti döntésével a vissza nem térítendő lakásépítési támogatás jogcímén érvényesített kereseti igény kapcsán kifejtettekkel. Az alperes fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy a jogelődje és a II. rendű felperes közötti megállapodásban rögzített kifizetési feltételek a munkaviszony megszűnéséig nem következtek be. Munkaviszony hiányában pedig a munkáltató lakáscélú támogatás megfizetésére nem volt kötelezhető azon az alapon, hogy a munkaviszony megszüntetését követően teljesült a támogatás kifizetéséhez szükséges valamennyi feltétel.
- [40] A jogerős ítélet szerint az alperes fellebbezésében alappal

sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati eljárás költségében marasztalta. A felülvizsgálati eljárásra a jogellenes munkaviszony megszüntetéssel kapcsolatos kereseti igények tekintetében került sor, a megismételt eljárás eredményeként ezen igényeket illetően a felperesek teljes egészében pervesztesek lettek, ezért a korábbi felülvizsgálati eljárásban felmerült költségek megfizetésére az alperes nem volt kötelezhető.

A felperesek felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [41] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben elsődlegesen az első- és a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát kérték. Másodlagosan az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozták. Kérték annak kimondását, hogy a felperesekkel közölt felmondás jogellenes volt, ezért az alperes 9 havi átlagkereset megfizetésére, továbbá a II. rendű alperes részére 532.000 forint vissza nem térítendő lakáscélú támogatás megtérítésére köteles. Perköltséget is igényeltek.
- [42] A felülvizsgálati érvelés szerint a bíróságok tévesen alkalmazták a régi Mt. 3. § (1) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 85/A. §-át, valamint a 89. § (2) bekezdését.
- [43] Felperesek hivatkozása szerint az általuk betöltött munkakör tényleges, valós tartalmában nem szűnt meg. A munkakört kiszervezték, mely nem egyenértékű a munkakör tényleges megszűnésével. Ezen álláspontot igazolja, hogy új munkavállaló felvételére ugyan nem került sor, azonban az adott munkakör ellátására más részére alperes megbízást adott.
- [44] A régi Mt. 3. § (1) bekezdésére figyelemmel az együttműködési kötelezettség a jóhiszeműség és a tisztesség általános elvének egyik megnyilvánulása. Az alperes ezen követelményt megsértette azzal, hogy egyfajta választás, kényszerhelyzet elé állította a felpereseket. Arról tájékoztatta őket, hogy munkaviszonyukat mindenképpen megszünteti, de ha szeretnének munkakörükben tovább dolgozni, azt vállalkozóként tehetik meg.
- [45] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben utaltak a régi Mt. 4. § (1) bekezdésére. Álláspontjuk szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével ellentétes, és a felperesek jogos érdekét csorbítja, hogy az alperesnek ugyan szüksége volt az általuk ellátott munkakör betöltésére, azonban már nem munkaviszonyban, hanem más jogviszonyban kívánták azt elláttatni. Ez a felperesek részére aránytalan terhet, költséget eredményezett volna.
- [46] A felülvizsgálati érvelés szerint a rendes felmondás nem felelt meg a világosság követelményének. E körben a felperesek utaltak a Kúria MK.95. számú állásfoglalásában foglaltakra. Azáltal, hogy az alperes nem rögzítette megfelelő módon, hogy miért tartja

szükségesnek az állítólagos átszervezést, és miért nem tart igényt a felperesek munkájára, nem tett eleget a fenti követelményeknek.

- [47] A felmondás indoka akkor tekinthető okszerűnek, ha abból megalapozottan lehet következtetni arra, hogy a munkáltatónál a munkavállaló munkájára a továbbiakban miért nincs szükség. A felperesek felmondása ezen követelményeknek nem felelt meg.
- [48] Amennyiben az alperes valóban elosztotta a felperesek megmaradó munkaköri feladatait, úgy ezt a többi munkavállaló munkaköri leírásának tartalmaznia kellene. Ezek csatolását az alperes elmulasztotta, pedig egyértelműen bizonyíthatta volna ezáltal az állítólagos átszervezést.
- [49] Nem fogadható el az a bírósági érvelés, hogy az alperes az átszervezési folyamat részeként bocsátotta el a felpereseket. Egyrészt azért, mert az átszervezés önmagában nem állapítható meg, másrészt pedig, ha a későbbiekben történt is átszervezés, az a munkaviszony megszüntetésekor még nem kezdődött el, nem volt folyamatban.
- [50] Megállapítható, hogy az átszervezésre alapított felmondás esetén kiemelten fontos, miszerint a munkáltató megfelelő okiratokkal igazolja a szervezeti változások tényleges megtörténtét, azaz az indok valóságát.
- [51] A felperesek álláspontja szerint mindkét bíróság elmulasztotta érdemben vizsgálni az alperes által a felmondáskor felpereseknek felajánlott színlelt szerződést, amellyel rendeltetésellenes joggyakorlás történt. Az alperes egy színlelt megbízási szerződést kísérelt meg aláíratni felperesekkel, mellyel vállalták volna az állítólagosan kiszervezett tevékenység folytatását. Ez esetben a felek a munkaviszonyt közös megegyezéssel szüntették volna meg. E színlelt szerződés aláírásának meghíúsulásával tehát a felmondás indoka - a kiszervezés - annak közlésekor nem állt fenn. Az alperes és a **N... O...** Kft. közötti megbízási szerződés bár 2010. decemberi keltezésű, a becsatolt igazságügyi írásszakértői vélemény szerint 2013-ban keletkezett, ennek ellenére a bíróságok elfogadták azt a kiszervezési folyamat lezárásaként.
- [52] Az eljáró bíróságok a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 191. § (1) bekezdésének megsértésével vették figyelembe a felperesek által igazságügyi szakértői véleménnyel kifogásolt visszadátumozott szerződés másolatát, emiatt tehát a kiszervezés megtörténtét eredeti és valós okirat nem támasztja alá. Ebből pedig az következik, hogy az alperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének a felmondási ok valóságossága tekintetében, ezért az ítélet sérti a régi Mt. 89. § (1) bekezdésében foglaltakat.
- [53] A jogutódlással összefüggésben a felperesek hivatkoztak a régi Mt. 85/A. §-ban foglaltakra. Álláspontjuk szerint az átadott eszköz (... szoftver) szükségességének figyelmen kívül hagyása miatt iratellenesek az ítéletek.
- [54] A **S...** kritériumok alapján szervezett tevékenység esetén már pusztán az önálló telephely, továbbá a materiális, inmateriális

eszközös átadásával megvalósul a jogutódlás, tehát mindössze 2-3 **S...** pontnak kell teljesülnie, ahogy a **S...** ügyben is elegendő volt.

- [55] A Kúria elrendelte az eszközátadás vizsgálatát, annak jelentős értékét igazságügyi szakértő megállapította, a tanúk az eszköz átadását elkerülhetetlennek nevezték, és a bíróságok is megállapították, hogy az megtörtént.
- [56] Az alperes állítása szerint a felperesekkel kívánt megbízási szerződést kötni, mely egy, a felperesek által elfogadhatatlan feltétel miatt hiúsult meg, de ezzel valójában munkaerőn alapuló átszervezést valósított volna meg, mely alapján megállapítható a jogutódlás.
- [57] A perben egyértelmű volt, hogy a megbízott gazdasági társaság ugyanazt a tevékenységet folytatta a szentendrei telephelyen, amit a felperesek végeztek. A gyakorlati elemzésből tehát az következik, hogy a folytatott (vagy akár az újrakezdett) tevékenység alapján az átadott szervezeti egység megőrizte identitását, ami ismét csak a jogutódlást igazolja.
- [58] A vissza nem térítendő lakáscélú támogatással összefüggésben a felülvizsgálati kérelem arra utal, hogy az elsőfokú bíróság döntése volt helytálló. A II. rendű felperes kötelezettségként vállalta az építési engedély beszerzését, melynek teljesítésével jogot nyert az 532.000 forint részére történő kifizetésére. Az alperes az építési engedély beszerzését megkövetelte, azonban kötelezettséget vállalt arra, hogy ennek megtörténtét követően teljesíti a kifizetést. A megállapodásnak egyéb feltétele nem volt, így a munkaviszony fenntartásának szükségessége sem, és időbeli korlátot sem kötöttek ki a felek. Így ezekre való hivatkozás szerződésszegő magatartás.
- [59] A II. rendű felperes korábbi beadványában már rögzítette, hogy a munkáltatói lakástámogatást a 2006. évben részére kifizetendő prémium helyett kérte, amelyben nem is részesült ebben az időszakban.
- [60] A 2006. évi prémium a munkavállalók egy havi keresetének felelt meg, ezért a másodfokú bíróságnak a lakástámogatásra vonatkozó igény elutasítása esetén döntenie kellett volna az elmaradt 2006. évi prémium alperes általi megfizetéséről, hiszen a vállalt juttatások kifizetésének elmaradásával az alperes kárt okozott a II. rendű felperesnek.
- [61] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperesek perköltségben való marasztalásával.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [62] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [63] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a Pp. 272. § (2) bekezdésére is

figyelemmel.

- [64] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a Pp. 206. §-nak megsértésére nem hivatkoztak, ezért jelen eljárásban is a jogerős ítéletben megállapított tényállás volt az irányadó.
- [65] Az eljáró bíróságok helytállóan fejtették ki, hogy a perbeli időben hatályos Mt. szerinti rendes felmondás a törvény 89. § (2) (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelt, a munkáltató által hivatkozott létszámcsökkentés megvalósult. A felperesek munkakörének ellátására az alperes új munkavállalót nem alkalmazott, a feladatok egy részét a továbbiakban külső vállalkozó útján kívánta elláttatni, míg más részét az alperesnél már korábban is alkalmazásban álló munkavállalók között szétosztotta.
- [66] A felperesek alaptalanul állították felülvizsgálati kérelmükben, hogy az átszervezés során a tőlük átvett munkakörök más személyek munkaköri leírásában nem jelentek meg, ezáltal az intézkedés megvalósítása nem igazolt. Ezzel szemben az eljárás során meghallgatott **N... I... N...** tanú alátámasztotta az alperesnek a munkaköri feladatok szétosztását állító előadását, és a perben nem volt olyan bizonyíték, ami ezt megdönthette volna.
- [67] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az átszervezés fogalma alatt nem kizárólag a szervezeti felépítést érintő változtatást, hanem a korábbi munkaköri feladatelosztás megváltoztatását is érteni kell (BH.1998.508.). Jelen perben bizonyított, hogy az átszervezés egy folyamat részét képezte. Ennek megkezdése a munkaviszony megszüntetéséig igazolást nyert, a befejezés megtörténte időpontjának pedig a felmondás jogszerűsége szempontjából nincs jelentősége (MD.I.114.). A munkáltató az átszervezésről szóló döntését meghozta, annak megvalósítása megkezdődött, ami a felperesek munkakörére is kihatott.
- [68] A felperesek a Kúria MK.95. számú állásfoglalása megsértését is panaszolták, ez azonban nem jogszabály, így ezen előadás jogszabálysértésként nem volt értelmezhető.
- [69] Alaptalanul állították a felperesek az alperes rendeltetésellenes joggyakorlását (régí Mt. 4. §) arra hivatkozva, hogy munkájukra a munkáltatónak szüksége volt, de azt nem munkaviszonyban kívánta velük elláttatni. A feladatok egy részének külső vállalkozásba adása a célszerűség körébe tartozó kérdés, ami a bíróság vizsgálódási körébe nem vonható (MD.II.125.). Így nem sértett jogszabályt az alperes azzal, hogy a felperesek részére a munkaköri feladatok folytatásának lehetőségét a jövőben vállalkozás keretében találta biztosíthatónak.
- [70] A felperesek felülvizsgálati érvelése megalapozatlan volt abban a körben is, hogy az alperes színlelt szerződést kívánt aláíratni velük, ezzel azonban a bíróságok érdemben nem foglalkoztak, bizonyítási eljárást nem folytattak le. A felperesek által hivatkozott megbízási szerződés nem jött létre, nem volt erre nézve a feleknek egyező szerződéskötési akarata. Szerződés hiányában pedig annak színlelt volta nem volt vizsgálható.
- [71] A másodfokú bíróság helytálló döntést hozott a jogutódlás

kérdésében is, a felpereseknek a régi Mt. 85/A. §-nak megsértésére történő hivatkozása alaptalan.

- [72] A másodfokú bíróság helytállónan fejtette ki, hogy jelen esetben gazdasági egység átruházása nem történt. A megbízott nem kizárólag ugyanazon tevékenységet látta el, mint a felperesek, a szervezeti egység nem őrizte meg indentitását. A felperesek feladatainak csak egy részét vette át a **N... O... Kft.**, más részét az alperes munkavállalói között szétosztották.
- [73] A másodfokú bíróság helyesen utalt arra is, hogy az önálló gazdasági egység fennállása szempontjából figyelembe kell venni a munkaszervezet, munkamódszer, alkalmazottak és vezetők azonosságát, amely jelen esetben nem nyert bizonyítást.
- [74] A bíróságok a ... szoftver átadását is helytállónan értékelték. Nem volt megállapítható, hogy ez a rendszer nem a cég teljes működésének számítógépes rendszerét segítette, hanem kizárólag a vállalkozásba adott tevékenységhez volt arra szükség. Az eljárás során az is bizonyított volt, hogy a felperesek tevékenysége akár papír alapon is ellátható lett volna.
- [75] A másodfokú bíróság okfejtése helytálló volt a lakásépítési támogatás jogcímén érvényesített kereseti követelést illetően is.
- [76] Az Szja törvény 1. számú mellékletében szereplő, munkáltató általi lakáscélú támogatás a munkavállalónak biztosítható. Az alperes szándéka is az volt, hogy munkavállalója részére juttassa ezen kedvezményt. Az alperes által bemutatni kért építési engedély megszerzése azonban csak a II. rendű felperes munkaviszonyának megszüntetését követően történt meg. A kifizetésre ebben az időpontban már nem volt köteles a munkáltató, hiszen a juttatást nála munkaviszonyban álló személynek akarta biztosítani, a II. rendű felperes pedig már nem volt ilyennek tekinthető a feltételek teljesülésének időpontjában.
- [77] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint (BH.1996.372.) a rendkívüli perorvoslat során olyan téves jogi álláspont vagy mulasztás értékelhető, mely az eljárás korábbi szakaszaiban is a per tárgya volt. A jogerős ítélet nem támadható olyan kérdésben, amely nem volt sem az első- sem a másodfokú eljárás tárgya (BH.2002.283.). Olyan kérdéssel kapcsolatban, mellyel az eljárt bíróságok erre irányuló kérelem hiányában nem foglalkozhattak, nyilvánvalóan jogszabálysértést sem követhettek el.
- [78] A II. rendű felperes a felülvizsgálati eljárás során hivatkozott arra, hogy ezen összeget prémiumként fizette volna részére az alperes. Ezzel összefüggésben kereseti kérelmet nem terjesztett elő, ezen jogcímre alapított igényét így a bíróságok nem vizsgálták, ez a felülvizsgálati eljárásnak sem lehetett tárgya.
- [79] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét (túlmunka díjazása) nem érintette, egyebekben hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [80] A felperesek perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-nak (1) bekezdésén alapul.
- [81] A felperesek felülvizsgálati eljárási illeték fizetésére kötelesek az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-a szerint.
- [82] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.
- [83] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

, 2020. január 29.

**. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
s.k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s.k. bíró**

A kiadmány hitelével:

tisztviselő